

Proiectul TEMPUS - oportunitate de evoluare și transformare pozitivă a bibliotecilor universitare din RM

Liudmila COSTIN, Viorica LUPU

Biblioteca Republicană Științifică Agricolă a UASM

Un succes în transformarea pozitivă a bibliotecilor universitare din RM și alinierea lor la tendințele actuale de dezvoltare a societății și învățământului superior din țară îl reprezintă proiectul TEMPUS "Modernizarea serviciilor informaționale pentru îmbunătățirea calității studiilor" ("Modern Information Services for Improvement Study Quality (MISISQ)").

Șapte biblioteci universitare din RM și-au consolidat eforturile și au decis să acționeze împreună pentru atingerea unui scop comun - dezvoltarea de idei noi și inovative și crearea spațiului informațional academic unic care să conducă la asigurarea operativă a accesului la informație și la creșterea calității și relevanței ofertei informaționale a bibliotecilor. Parteneriatul la nivel național este realizat între bibliotecile: Biblioteca Științifică Medicală a Instituției Publice Universitatea de Medicină și Farmaceutică "Nicolae Testemițeanu", care deține și funcția de coordonator al proiectului la nivel național, Biblioteca Centrală a Universității de Stat din Moldova, Biblioteca Universității Tehnice a Moldovei, Biblioteca Republicană Științifică Agricolă a Universității Agrare de Stat din Moldova, Biblioteca Științifică a Academiei de Studii Economice din Moldova, Biblioteca Științifică a Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți, Biblioteca Universității Pedagogice de Stat "Ion Creangă". Alături de biblioteci ca parteneri naționali sunt Direcția învățământ superior și dezvoltare a științei a Ministerului Educației a RM și Consiliul Național al Organizațiilor Studentești din Moldova.

Ca parteneri europeni în cadrul proiectului, experți și consilieri în modernizarea bibliotecilor universitare din Republica Moldova sunt bibliotecile: Biblioteca Universității de Științe Medicale din Kaunas, Lituania, Biblioteca Științifică a Universității Tehnice din Riga, Letonia, Biblioteca Națională și Universitară din Debrecen, Ungaria, Biblioteca Universității de Medicină și Farmacie „Iuliu Hațieganu” din Cluj, România.

Biblioteca Universității de Științe Medicale din Kaunas, Lituania este aplicantul și coordonatorul proiectului în UE. Personalul bibliotecii are experiență în gestionarea și

participarea la proiecte naționale și internaționale, a fost lider în dezvoltarea proiectelor naționale de modernizare a bibliotecilor universitare lituaniene, de implementare a sistemelor de bibliotecă RFID etc.

În perioada 12-13 martie Biblioteca Universității de Științe Medicale din Kaunas a fost gazda desfășurării ședinței partenerilor proiectului în cadrul căreia a avut loc lansarea proiectului. Agenda din prima zi a ședinței a inclus prezentarea dnei Meile Kretaviciene, coordonatorul proiectului în UE, care s-a referit la scopul și obiectivele proiectului, rezultatele scontate, regulile managementului proiectului, regulile financiare și de raportare etc.

Obiectivele de bază planificate în cadrul proiectului sunt direcționate spre procurarea și implementarea în bibliotecile universitare a unui soft performant în scopul creării catalogului colectiv partajat, crearea repozitoriilor instituționale și dezvoltarea culturii informației la studenți, profesori și cercetători.

În cadrul ședinței partenerilor de proiect au fost și două prezentări din partea reprezentanților RM. Dna Liubovi Karnaeva, coordonator de proiect în RM, director al Bibliotecii Științifice Medicale a Instituției Publice Universitatea de Medicină și Farmaceutică “Nicolae Testemițeanu”, a relatat despre situația bibliotecilor din RM implicate în proiect, iar dna Silvia Ciubrei, director adjunct al aceleiași instituții, s-a referit la situația software și hardware a bibliotecilor, cerințele privind sistemul automatizat, numărul de licențe necesar etc.

Șeful serviciului Informatizare al Bibliotecii Universității de Științe Medicale din Kaunas, Daiva Jurksaitiene, s-a referit la cele mai performante sisteme automatizate integrate de bibliotecă din lume și la criteriile de bază în alegerea unui soft de bibliotecă. Ca cele mai performante produse și cei mai cunoscuți vendori la nivel internațional a menționat soft-ul Aleph produs de Ex Libris, Alma - de Ex Libris, OCLS și Koha care au mai mulți vendori în întreaga lume - Water Solutions (SUA), Biblibre (Franța), PFTS Europe (Anglia) etc. Totodată, a realizat o analiză comparativă a soft-urilor prezentate din punct de vedere al funcționalității, posibilităților de instalare, licențe etc. A relatat despre experiența bibliotecilor lituaniene, despre beneficiile, oportunitățile, dar și problemele cu care s-au confruntat acestea în crearea catalogului comun partajat.

În scopul eficientizării activității în proiect au fost constituite 5 grupuri de lucru: Sisteme automatizate integrate; Repozitorii instituționale; Cultura informației; Diseminare;

Management. Pentru fiecare grup de lucru a fost determinată component, sarcinile și activitățile necesare de realizat.

Durata proiectului cuprinde 3 ani. La momentul actual, suntem în primul an de demarare a proiectului, fiind concentrate eforturile asupra evaluării pieței de soft-uri, examinării și identificării unui soft performant și relevant pentru informatizarea bibliotecilor universitare din RM.

În luna aprilie a anului curent, în cadrul Bibliotecii Științifice Medicale a Instituției Publice Universitatea de Medicină și Farmaceutică “Nicolae Testemițeanu”, au avut loc prezentări ale sistemelor automatizate integrate de bibliotecă - Aleph și Koha.

Soft-ul Aleph este un produs al companiei Ex Libris, care este lider în furnizarea soluțiilor de informatizare a bibliotecilor academice. Dispune de toate modulele caracteristice unui soft performant, dar permite și integrarea unor module ca: Modulul ADAM - Aleph Digital Asset Management care oferă posibilitatea managementului și accesului la obiecte digitale - audio, video, imagini și sunet etc. De asemenea, Aleph oferă multiple metode de partajare a resurselor, susținând diferite parteneriate între biblioteci. Reprezentantul firmei Ex Libris în România, dr. ing. Doina Ostafe, specialist în managementul informatizării, a prezentat în detaliu modulele soft-ului Aleph și experiența bibliotecilor academice din România care utilizează acest soft.

În perioada 10-12 aprilie reprezentanții bibliotecilor din RM au participat la prezentarea softului de bibliotecă Koha, care a fost creat în 1999 de către Katipo Communications pentru Horowhenua Library Trust în Noua Zeelandă. Koha este primul soft de bibliotecă cu sursă deschisă (open source), ceea ce presupune utilizarea în mod liber a soft-ului, accesul liber la codul sursei, modificarea și îmbunătățirea funcționalităților, adaptarea la necesitățile bibliotecii. Evident că toate aceste posibilități, inclusiv și gratuitatea soft-ului, par a fi ademenitoare pentru biblioteci. Deși este gratuit, soft-ul implică și costuri pentru dezvoltare și adaptare, conversia datelor etc. prin a apela la companii specializate în dezvoltarea soft-ului Koha.

Prin urmare, rămâne ca până la finele anului să ne unim eforturile în alegerea unui soft performant, complex, viabil care să ne permită crearea și dezvoltarea unui spațiu informațional academic unic în RM și să contribuie la îmbunătățirea accesului la informație, a calității serviciilor și produselor informaționale ale bibliotecilor universitare.